



## **Resolutioner**

antagna vid

***Utlandssvenskarnas Parlament 2009***

**19 augusti**

# Utlandssvenskarnas Parlament

Den 19 augusti 2009 avhölls för andra gången "Utlandssvenskarnas Parlament" under ledning av Föreningen Svenskar i Världen. Under dagen diskuterades olika ämnesområden i nio arbetsgrupper. Ett antal resolutionsförslag togs fram och presenterades i plenum. I panelen företrädde riksdagen av riksdagsmännen Mats Johansson (m), Leif Pagrotsky (s), Jacob Johnson (v) och Gunnar André (fp).

Framlagda resolutioner antogs. Resolutionerna finns tillgängliga på Föreningens hemsida för kommentarer och synpunkter. Nedan redovisas samtliga resolutioner. I detta dokument är de uppställda efter ämnesområde.

Kodningen visar ordförande för respektive grupp:

- Grupp 1 Anders Fogelström, *Insatser för Sverige och utlandssvenskarna*
- Grupp 2 Claes Ankarcrona, *Skatter, pensioner och försäkringar*
- Grupp 3 Ulf Grufman, *Skola och förskola*
- Grupp 4 Lena Wallenstein, *Utbildning och forskning*
- Grupp 5 Barbro Sachs Osher, *Kultur och Information*
- Grupp 6 Kerstin Gustafsson, *Återflyttning till Sverige*
- Grupp 7 Dag Klackenborg, *Kriser och katastrofer*
- Grupp 8 Paul Alwindi, *Legala frågor*
- Grupp 9 Hanna Hallin, *Ungdomsfrågor*

## **Index**

### ***Insatser för Sverige och utlandssvenskarna*** \_\_\_\_\_ sid 4-6

- 1.1 Enkät
- 1.2 Föreningen Svenskar i Världen, SVIV, finansiering
- 1.3 Hur bibehålla Sveriges närvaro utomlands?
- 1.4 Sammanslagning av nätverk
- 1.5 Vad vi kan göra
- 1.6 Utveckla Affärskontakter

### ***Skatter, pensioner och försäkringar*** \_\_\_\_\_ sid 6-10

- 2.1 Utflyttads beskattning i Sverige
- 2.2 Översyn av gällande dubbelbeskattningsavtal
- 2.3 Handläggning av pensionsansökan
- 2.4 Utförsäkring och risk för 'glapp'
- 2.5 Reduktion av pensionsförmåner
- 2.6 Rutiner för information och kommunikation med utlandssvenskar
- 2.7 Arbetslöshetskassa
- 2.8 Sänk eller avskaffa den 'Särskilda inkomstskatten,' SINK (återupptagen resolution från UP2007)

### ***Förskola och skola*** \_\_\_\_\_ sid 10-11

- 3.1 Statsbidrag bör även tillfalla förskolor utomlands
- 3.2 Enklare behörighetsregler för elever vid svenska utlandsskolor

## **Högre utbildning och forskning** \_\_\_\_\_ sid 11-15

- 4.1 Merit- och karriärvärde av utlandsstudier
- 4.2 Postdoktorand – finansiering
- 4.3 Skatt vid kortare forskningsvistelser utomlands
- 4.4 Tillvaratagande av utlandssvenska akademikers kompetens
- 4.5 Utlandssvensk i regeringens forskningsberedning
- 4.6 Befattningssystem inom svenska universitet
- 4.7 Information inför (forsknings) vistelse utomlands
- 4.8 Forskning om utlandssvenskar

## **Kultur och Information** \_\_\_\_\_ sid 15-16

- 5.1 Bevaka Sveriges Televisions Internetutbud till utlandet
- 5.2 Informationspaket till utflyttande svenskar

## **Återflyttning till Sverige** \_\_\_\_\_ sid 16-18

- 6.1 Utökad information till hemvändande svenskar
- 6.2 Folkbokföring för hemvändande svenskar
- 6.3 Arbetslöshetskassans ersättning vid återflyttning till Sverige då omedelbar arbetslöshet uppstår
- 6.4 Föräldrapenning vid återflyttning till Sverige

## **Kriser och katastrofer** \_\_\_\_\_ sid 18-19

- 7.1 Redovisning av olika samverkansprojekt

## **Legala frågor** \_\_\_\_\_ sid 19-23

- 8.1 Den särskilda urvalsgruppen vid högskoleantagning (behandlas även i grupp 9)
- 8.2 Tvåårsregeln för åtnjutande av sociala förmåner (behandlas även i grupp 9)
- 8.3 Giltighetstiden för de biometriska passen
- 8.4 Portabla biometristationer för passansökan utomlands.
- 8.5 Rätt att upplåta bostadsrätter vid längre utlandsvistelser
- 8.6 Återfående av svenskt medborgarskap (förnyad resolution från 2007)

## **Ungdomsfrågor** \_\_\_\_\_ sid 23-25

- 9.1 Skrota egen urvalsgrupp vid högskoleantagningen
- 9.2 Upphäv krav på tvåårig Sverigevistelse för studiemedel
- 9.3 Ge utlandssvenskar tillgång till inloggningsuppgifter på [www.studera.nu](http://www.studera.nu)
- 9.4 Portal på webben för att underlätta för dem som vill ta examen från ett universitet i Europa
- 9.5 Hemvändarstöd för unga svenskar.
- 9.6 Stöd till utlandsanställda

## 1.1 ENKÄT

### *Resolutionsmottagare:*

Svenska Institutet (SI)  
Utrikesdepartementet (UD)  
Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

### *Frågeställning/problemformulering:*

För att veta vad utlandssvenskarna kan göra för Sverige, är det väsentligt att börja med att ta reda på vad intresserade svenskar och relevanta svenska institutioner *önskar* att utlandssvenskarna bidrar med. Först när vi lärt känna mottagarnas behov, kan vi se hur vi kan göra en adekvat insats.

### *Resolutionsförslag:*

Att SVIV, SI och UD tillsammans arrangerar en enkät, som tar reda på vad svensk opinion och relevanta myndigheter anser om utlandssvenskarna samt vilka önskemål man har om utlandssvenskarnas insatser för Sverige.

## 1.2 SVIV:s FINANSIERING

### *Resolutionsmottagare:*

Svenska Institutet (SI)  
Utrikesdepartementet (UD)  
Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

### *Frågeställning/problemformulering:*

SVIV fyller en unik och viktig roll genom att företräda 500 000 utlandssvenskar. SVIV:s resurser motsvarar inte de stora krav som ställs på organisationen. En bättre finansiering måste uppnås.

### *Resolutionsförslag:*

Att SVIV undersöker möjligheter att förbättra sina intäkter – höjda medlemsavgifter? Annonsintäkter och sponsoring? Statliga subventioner?

## 1.3 HUR BIBEHÅLLA SVERIGES NÄRVARO UTOMLANDS?

### *Resolutionsmottagare:*

Finansdepartementet (Fi)  
Svenska Institutet (SI)  
Utrikesdepartementet (UD)

### *Frågeställning/problemformulering:*

Sverige gör för närvarande neddragningar inom UD, som drabbar svensk närvaro utomlands. Statsbudgetens besparingar har bland annat lett till stängningar av viktiga generalkonsulat. Det svenska kulturhuset i Paris har varit föremål för diskussioner om nedläggning. Det är viktigt att neddragningar utomlands alltid åtföljs av en plan för hur de tidigare tjänsterna skall *ersättas*.

Icke statsfinansierade nätverk kan här ha en viktig roll att spela.

*Resolutionsförslag:*

Att Utrikesdepartementet och Finansdepartementet uppmanas att alltid presentera hur en neddragning av Sveriges representation utomlands skall kunna kompenseras med andra resurser.

En möjlighet borde vara att använda en del av den besparing som skapas, för att finansiera privata nätverk och organisationer som kan ta över delar av den tidigare myndighetens ansvar.

Hävstångseffekten av dessa mer begränsade medel till mer ideella strukturer borde kunna bli avsevärd.

#### 1.4 SAMMANSLAGNING AV NÄTVERK

*Resolutionsmottagare:*

Exportrådet

Svenska Institutet (SI)

Utrikesdepartementet (UD)

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

Organisationer och nätverk som är lokalt aktiva utanför Sverige för att företräda utlandssvenskarna. Exempel: SWEA, Handelskamrarna, Svenska Kyrkan, Svenska klubbar och föreningar.

*Frågeställning/problemformulering:*

I varje land finns olika svenska organisationer och nätverk. I en tid av minskande resurser och med tidsbrist för många, är det resursslöseri att många olika parallella organisationer arbetar isolerat. En sammanslagning av resurser borde ge mera slagkraft.

*Resolutionsförslag:*

Att Utrikesdepartementet startar med att koncentrera resurser som har statlig finansiering till ett mindre antal administrativa enheter. Att i varje land en dominerande organisation eller ett nätverk ges rollen att samordna ett antal olika sammanslutningar för att bli mer resurseffektiva och slagkraftiga tillsammans.

#### 1.5 VAD VI KAN GÖRA

*Resolutionsmottagare:*

Svenska Institutet (SI)

Utbildningsdepartementet (U)

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

*Frågeställning/problemformulering:*

Utlandssvenskarna kan bidra med att förmedla sina erfarenheter och kunskaper. Detta sker redan, men det vore nyttigt att stärka två aspekter av detta:

- Att som mentorer hjälpa företag och personer att etablera sig och fungera bra utanför Sverige.
- Att som ambassadörer för världen utanför Sverige hålla föredrag på skolor och högskolor.

*Resolutionsförslag:*

Att SVIV, Svenska Institutet och Utbildningsdepartementet föreslår former för att utnyttja utlandssvenskarnas kunskapsbank för mentorskap utanför Sverige och ambassadörsverksamhet inom Sverige.

## 1.6 UTVECKLA AFFÄRSKONTAKTER

*Resolutionsmottagare:*

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

*Frågeställning/problemformulering:*

Utlandssvenskarna utgör en stor resurs vad gäller utbud och efterfrågan på varor och tjänster, samt erfarenheter av entreprenörskap och företagande. SVIV kan ytterligare stödja utvecklingen av affärer mellan medlemmarna.

*Resolutionsförslag:*

Att SVIV stärker det redan existerande affärsutbytet mellan medlemmar på hemsidan och genom organiserade sektoriella och fokuserade minikonferenser i samband med årsmötet. Exempel på lyckade samarbeten bör föras fram.

## 2.1 UTFLYTTADS BESKATTNING I SVERIGE

*Resolutionsmottagare:*

Finansdepartementet (Fi)  
cc Skatteverket

*Frågeställning/problemformulering:*

Sverige förbehåller sig beskattningsrätt under 10 år efter utflyttning, vid avyttring av andelar och aktier.

Detta är orättvist i jämförelse med andra länder, dessutom riskerar det att minska rörligheten av kapital över gränserna vilket strider mot EG-rätten.

*Resolutionsförslag:*

Förkorta perioden till 5 år och harmonisera reglerna med andra länders regler, främst inom EES-området. Ändringar bör ske i samband med omförhandling av dubbelbeskattningsavtal.

## 2.2 ÖVERSYN AV GÄLLANDE DUBBELBESKATTNINGSAVTAL

*Resolutionsmottagare:*

Finansdepartementet (Fi)  
cc Skatteverket

*Frågeställning/problemformulering:*

Det finns svårigheter med att tolka och följa ett antal dubbelsbeskattningsavtal. Särskilda problem har uppstått med Belgien (beskattning av utdelning på aktier, arvskatt, fastighet); Australien (beskattning av pension) och Schweiz (oklar definition på utbetalning från

stiftelse / Handelsbankens Oktagonen/ orsakade underkännande av krav på undvikande av dubbelbeskattning).

Särskilt besvärande är många gånger beskattningen av pensioner.

*Resolutionsförslag:*

Överse ordalydelsen i vissa avtal med avsikt att undanröja tvetydigheter och öka rättssäkerheten för berörda kontrahenter. Samtliga avtal bör föras upp till acceptabel och uniform OECD-standard.

Dessa frågor är bitvis av synnerligen teknisk natur och kräver analys av verkliga förhållanden. Vidare krävs båda parter medverkan angående revideringar då avtalen är 'dubbelbidiga'.

## 2.3 HANDLÄGGNING AV PENSIONSANSÖKAN

*Resolutionsmottagare:*

Försäkringskassan (Fk)

Socialdepartementet (S)

cc Försäkringskassan Gotland

cc Riksrevisionen

*Frågeställning/problemformulering:*

Försäkringskassan Gotland handlägger pensionsansökan som inlämnats genom boendelandets pensionsmyndighet, eller inkommit direkt från den sökande.

För närvarande anges handläggningstiden till runt ett år vilket är totalt oacceptabelt då pensionärer åsamkas ekonomisk skada samt får utstå en diskriminerande behandling som boende i Sverige inte drabbas av.

*Resolutionsförslag:*

Omorganisera Försäkringskassan Gotland; se över rutiner, ökat datastöd (det angavs för några år sedan att det nya datasystemet saknade modul för utlandsbosatta) samt tillför erforderliga resurser. Handläggningstiden bör ej överstiga 6 veckor.

## 2.4 UTFÖRSÄKRING OCH RISK FÖR 'GLAPP'

*Resolutionsmottagare:*

Försäkringskassan (Fk)

Socialdepartementet (S)

*Frågeställning/problemformulering:*

En utflyttande skrivs omedelbart ut ur det svenska sociala systemet när utflyttning anmäls men det kan ta tid att komma in i det nya boendelandets system. Härvid uppstår en risk för ett glapp då den utflyttande inte omfattas av något trygghetssystem.

*Resolutionsförslag:*

Medge en karensperiod som helst skall sträcka sig tills bevis kan företes att inskrivning skett i det nya landet.

## 2.5 REDUKTION AV PENSIONSFORMÅNER

### *Resolutionsmottagare:*

Försäkringskassan (Fk)  
Socialdepartementet (S)

### *Frågeställning/problemformulering:*

Länder behandlar inflyttade personer mycket olika vad gäller pensioner. I vissa fall verkar det som om det saknas överenskommelser om hur olika system interagerar. Detta kan medföra att pensioner reduceras utan motsvarande kompensation från det nya landet. Vissa länder begär också information om privata svenska förhållanden som uppfattas som integritetskränkande.

### *Resolutionsförslag:*

Överse gällande avtal med EU/EES/OECD och andra länder för att undanröja potentiella reduktioner och krav på uppgiftslämnande. Samtidigt bör beskattningen av pensioner mot olika länder överses, se ovan under ”Dubbelbeskattningsavtal”.

## 2.6 RUTINER FÖR INFORMATION OCH KOMMUNIKATION MED UTLANDS-SVENSKAR

### *Resolutionsmottagare:*

Regeringskansliet  
cc Riksrevisionen

Dessa frågor berör hela statsförvaltningen, såsom myndigheter, verk och institutioner. Dessa bör inte adresseras var och en, utan ett övergripande ansvar bör läggas på någon enhet som åtar sig informationsspridningen.

### *Frågeställning/problemformulering:*

Information och kommunikation med utlandsboende försvåras av att det inte finns uniforma och effektiva rutiner. Det som är möjligt för boende i Sverige är ibland inte uppnåeligt för utlandsboende.

### *Exempel:*

Svenska datasystem kan inte hantera fyrstelliga postkoder som CH-1257 – allt är upplagt på femställig basis som 111 37. Detta skapar problem vid ifyllande av blanketter, angivande av adresser mm.

Myndigheter begär ofta information från den berörde och anger ”yttrande skall avges inom 10 dagar”. I den mån korrespondensen sker brevledes (på papper) hinner inte ens begäran och svar tidsmässigt klaras av inom de 10 dagarna, särskilt inte till/från länder belägna långt bort eller med mindre väl fungerande postsystem.

Kontakttelefonnummer till myndigheter med mera kan ibland inte ringas upp från utlandet och när det går kan väntetiderna medföra enorma telefonkostnader (allt kan inte skötas per email).

### *Resolutionsförslag:*

En sammanhållande enhet inom statsförvaltningen anförtros uppgiften att verka för en effektivare kommunikation med utlandsboende för att avhjälpa problem enligt ovan.

Yttrandetiden utsträcks till 30 dagar.

Önskvärt vore att denna enhet vore permanent och hade huvudansvar för allt som rör utlandssvenskar så att dessa slipper kontakta ett flertal myndigheter beträffande olika frågor.

## 2.7 ARBETSLÖSHETSKASSA

*Resolutionsmottagare:*  
Socialdepartementet (S)  
cc Försäkringskassan (Fk)

*Frågeställning/problemformulering:*  
Förlust av förmåner för medföljande till utlandsplacerad.

*Resolutionsförslag:*  
En metod tas fram för 'passivt' medlemskap för utflyttad som bara är medföljande.

## 2.8 SÄNK ELLER AVSKAFFA DEN SÄRSKILDA INKOMSTSKATTEN, SINK (återupptagen resolution från UP2007)

*Resolutionsmottagare:*  
Finansdepartementet (Fi)

*Frågeställning/problemformulering:*  
Den särskilda inkomstskatten (SINK) – uppfattas som orättvis/omotiverad och administrativt betungande. 'Föreningen Svenskar i Världen' (SVIV), som är den organisation som tillvaratar utlandssvenskarnas intressen och utgör remissinstans i dessa frågor, har från många medlemmar fått brev, telefonsamtal och mail där de uttrycker missnöje och frustration över den arbiträra beskattningen av pensionerna med 25 % enligt SINK. En livlig debatt förekommer också i forum på SVIVs hemsida. SINK uppfattas som orättvis och diskriminerande, eftersom man i utlandet inte får del av de förmåner som tillkommer pensionärer i Sverige. Villkoren för svenska pensionärer bosatta inom och utanför EU skiljer sig också åt vad gäller social trygghet med mera.

Regeringen har de senaste åren genomfört en rad skattesänkningar. Inga sådana har hittills tillfallit svenska pensionärer i utlandet.

Enligt artikel 39 i EU-fördraget skall fri rörlighet för arbetstagare och kapital råda mellan unionens stater. Vidare anges i artikel 56 i samma fördrag att inom ramen för bestämmelserna ska alla restriktioner mellan medlemsstaterna och mellan en medlemsstat och tredje land vara förbjudna. Utformningen och inriktningen av skattelättnaderna förefaller inte vara i överensstämmelse med dessa regler.

*Resolutionsförslag:*  
Vi uppmanar återigen finansdepartementet att göra en översyn av SINK-skatten, och uppmärksamma de skilda villkor som gäller för svenska pensionärer inom och utanför EU.

### 3.1 STATS BIDRAG BÖR ÄVEN TILLFALLA FÖRSKOLOR UTOMLANDS

*Resolutionsmottagare:*

Skolverket  
Svenskt Näringsliv  
Utbildningsdepartementet (U)

*Frågeställning/problemformulering:*

Idag är behöriga elever vid de svenska utlandsskolorna statsbidragsberättigade. Inga förskolebarn är statsbidragsberättigade. Inte minst med tanke på det faktum att svenska familjer får barn senare i livet än tidigare har ofta just förskoledelen vid utlandsskolorna många elever. För de eleverna krävs välutbildad personal och goda lokaler. Detta är kostnadskrävande.

Varför räknas för beslutsfattarna inte de små barnen på samma sätt som de äldre vid utlandsskolan eller på samma sätt som små barn i Sverige?

*Resolutionsförslag:*

Förskolebarn vid svenska utlandsskolor, med egen svensk kursplan, bör ges samma ekonomiska förutsättningar, det vill säga statsbidrag till skolan, som övriga elever vid utlandsskolorna.

### 3.2 ENKLARE BEHÖRIGHETSREGLER FÖR ELEVER VID SVENSKA UTLANDSSKOLOR

*Resolutionsmottagare:*

Skolverket  
Svenskt Näringsliv  
Utbildningsdepartementet (U)

*Frågeställning/problemformulering:*

De svenska utlandsskolorna är sedan många år en av förutsättningarna för utlandssvenska familjer att få en god utbildning för sina barn. En utbildning som också gör det enklare att flytta hem. Idag är behörighetsreglerna för att få svenskt statsbidrag obsoleta, inte minst om man beaktar det förändrade ägandeförhållandet av svenska företag. I dagens värld där människor från olika kulturer möts och bildar familj är de svenska utlandsskolorna också en möjlighet att utbilda de dubbla kulturbärarna vi så väl behöver i svenskt näringsliv och i svenska organisationer. I vårt grannland Norge har man beslutat att medborgarskapet skall vara grunden för statsbidraget.

*Resolutionsförslag:*

Vi uppmanar ansvariga att besluta att det svenska medborgarskapet blir behörighetsavgörande för statsbidrag till de svenska utlandsskolorna.

#### 4.1 MERIT- OCH KARRIÄRVÄRDE AV UTLANDSSTUDIER

*Resolutionsmottagare*  
Svenskt Näringsliv

*Frågeställning/problemformulering:*

Det föreligger oro för att utlandsstudier försvårar tillträde till den svenska arbetsmarknaden och för att kunna göra karriär i hemlandet. Det finns alltför många exempel på att utlandsstudier inte premierats av arbetsgivare.

*Resolutionsförslag:*

Svenska arbetsgivare uppmanas att ställa sig uttalat positiva till utländska akademiska examina och vinnlägga sig om att ta tillvara svenska studenters utlandserfarenheter. Att studier i utlandet skall vara meriterande för svenska studenter bör framhållas i alla relevanta sammanhang.

#### 4.2 POSTDOKTORAND – FINANSIERING

*Resolutionsmottagare:*

Finansdepartementet (Fi)  
Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)  
Utbildningsdepartementet (U)

*Frågeställning/problemformulering*

Den kunskap och de erfarenheter som unga postdoktorala forskare får under vistelser vid utländska universitet är av stort värde för hela svenska samhället. Många avstår att skaffa sig sådan meritering på grund av att den är förenad med flera problem.

Nästan alla som med stöd av svenska finansierare reser utomlands för postdoktorala meritering finansieras genom stipendier, vilket gör att de faller ur socialförsäkringssystemet vid återkomst till Sverige. Särskilt drabbas kvinnor eftersom de tar ut mer föräldrapenning än män och eftersom postdoktorala perioden inte sällan sammanfaller med familjebildande. Vidare är det ofta svårt att ordna arbete eller annan finansiering för medföljande familjemedlemmar.

*Resolutionsförslag:*

För att lösa frågan om tillhörighet till försäkringssystemet föreslås att stipendier som finansieringsform avskaffas till förmån för anställningar. Sveriges universitetsläraryrkesförbund, SULF, har sedan länge föreslagit att denna kategori forskare under sin utlandsvistelse skall vara anställda vid ett svenskt lärosäte. Personen fortsätter därmed att tillhöra svenska försäkringssystem och tjänar in pension i Sverige. Anställningarna skulle kunna finansieras genom direkta anslag till universiteten eller via forskningsråden. Därigenom får det anställande lärosätet, till skillnad från vid stipendiefinansiering, även möjlighet att ställa krav på arbetet personen utför och kan även arrangera så att den berörda efter utlandsvistelsen kan arbeta en tid på det svenska lärosätet och därigenom föra med sig sina kunskaper och sitt kontaktnät tillbaka. Då anslagen många gånger är så små att den unga forskaren inte kan ta med familjen och därför tvekar att ge sig av utomlands bör postdoktorala finansieringen göras generösare för forskare med familj.

Detta blir dyrare än med stipendier. Det är därför viktigt att statsmakterna prioriterar denna fråga och ställer ytterligare medel till förfogande, så att antalet som får finansiering för postdoktoral meritering inte minskar.

#### 4.3 SKATT VID KORTARE FORSKNINGSVISTELSER UTOMLANDS

*Resolutionsmottagare:*

Finansdepartementet (Fi)

Utbildningsdepartementet (U)

*Frågeställning/problemformulering:*

Ett antal nationer har särskilda 'forskarparagrafer' i sina dubbelbeskattningsavtal med till exempel USA för att stimulera akademiskt utbyte. Det tidigare generella dubbelbeskattningsavtalet med USA innefattade en paragraf vilken gav svensk medborgare som bedrev forskning vid ett (del-)statligt amerikanskt universitet/forskningsinstitut i mer än sex månader skattebefrielse i båda länderna för lön utbetalad i USA – och vice versa. Detta fungerade väl och bidrog till viktiga forskarutbyten i båda riktningarna.

*Resolutionsförslag:*

Finansdepartementet bör i kommande dubbelbeskattningsavtalsförhandlingar verka för skattemässigt förmånligare bestämmelser för svenska forskare med forskningsvistelser upp till två år i länder av intresse för svenskt forskningsarbete.

#### 4.4 TILLVARATAGANDE AV UTLANDSSVENSKA AKADEMIKERS KOMPETENS

*Resolutionsmottagare:*

Finansdepartementet (Fi)

Utbildningsdepartementet (U)

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)

*Frågeställning/problemformulering*

Utlandssvenska akademikers kunskaper och erfarenheter tas oftast inte tillvara vid lärosäten, institut, myndigheter, råd, etcetera i Sverige och bidrar därigenom inte till att stärka och stödja högre utbildning/forskning i vårt land. Vilka utlandssvenska akademiker som finns runt om i världen är inte alltid bekant.

Utlandssvenska akademiker kan svenska, känner till och har erfarenhet av det svenska universitetssystemet samtidigt som de har internationella universitets- och forskningsinsikter.

*Resolutionsförslag:*

Samtliga svenska myndigheter/råd/organisationer/motsvarande med relevans för högre utbildning och forskning i Sverige uppmanas att på allt sätt ta till vara utlandssvenska akademikers/forskares kompetens vid tjänstetillsättningar och som bland annat sakkunniga, granskare, utvärderare och opponenter. Det senare kan gälla granskning av anslagsansökningar, utlåtanden om tjänsteansökningar, ansökningar om befordran eller docentkompetens med mera.

En organisation motsvarande till exempel forskningsinformationskanalen [www.forskning.se](http://www.forskning.se) bör få i uppdrag att upprätthålla en resurspersonlista, en portal där berörd utlandsakademiker själv kan mata in namn, CV och insatser som forskare/universitetslärare samt om de är beredda att bidra som kontaktperson, granskare, opponent eller dylikt inom svenska högskolor och myndigheter.

#### 4.5 UTLANDSSVENSK I REGERINGENS FORSKNINGSBEREDNING

*Resolutionsmottagare:*

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)

Utbildningsdepartementet (U)

*Frågeställning/problemformulering*

Forskningsberedningen är rådgivande organ till regeringen i forskningsfrågor, består av företrädare från olika delar av forskarvärlden och näringslivet och leds av utbildnings- och forskningsministern.

Det skulle gagna Forskningsberedningens arbete om en svensk forskare som nyligen varit eller är verksam utomlands ingick i beredningen.

*Resolutionsförslag*

Regeringen uppmanas komplettera Forskningsberedningen med en svensk, gärna yngre, forskare verksam utomlands eller som nyligen återkommit till Sverige efter en längre period vid ett utländskt universitet eller forskningsinstitut.

#### 4.6 BEFATTNINGSSYSTEM INOM SVENSKA UNIVERSITET

*Resolutionsmottagare*

Finansdepartementet (Fi)

Utbildningsdepartementet (U)

*Frågeställning/problemformulering*

Det akademiska karriärsystemet i Sverige upplevs av utlandssvenskar som både svårgenomträngligt och utan transparens. Förhoppningen är att aktuell diskussion och beslut i spåren av Befattningsutredningen (SOU 2007:98) kommer att ändra på detta.

*Resolutionsförslag*

Utbildningsdepartementet uppmanas verka för att den svenska akademiska karriärstrukturen görs så tydlig att såväl utlandssvenska universitetslärare/forskare/motsvarande som deras kolleger vid universitet och institut i utlandet lätt kan förstå hur den ser ut och vilka möjligheter den erbjuder.

#### 4.7 INFORMATION INFÖR (FORSKNINGS)VISTELSE UTOMLANDS

##### *Resolutionsmottagare*

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT)  
Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)  
Utbildningsdepartementet (U)

##### *Frågeställning/problemformulering:*

Många praktiska problem behöver lösas under planering av en forskar(utbildnings)period utomlands. Dit hör till exempel frågan om försäkring för den utresande och dennes familj.

Flera internationella sekretariat vid universitet och högskolor ger stöd, råd och tips inför internationell verksamhet endast till studerande på grundutbildnings- och magister/masternivå, samtidigt som administratörer på institutionsnivå saknar kunskap och kapacitet att kunna bistå forskarstuderande och forskare på högre nivå.

##### *Resolutionsförslag*

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT bör få i uppdrag att utforma, upprätta, administrera och underhålla en webbplats med kontinuerligt uppdaterad information kring samtliga frågor av betydelse för svenska forskarstuderande, forskare och högskolelärare som ämnar vara verksamma utomlands, någonstans i världen, under ett antal år.

Förvaltningar vid universitet och högskolor bör uppmanas att medverka till att forskare och forskarstuderande på väg till ett utländskt universitet/forskningsinstitut även lokalt kan få korrekt och professionell information inför utlandsvistelsen.

#### 4.8 FORSKNING OM UTLANDSSVENSKAR

##### *Resolutionsmottagare*

Förbundet för internationell migration och etniska relationer (IMER)  
Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)

##### *Frågeställning/problemformulering*

Diaspora används som begrepp för etniska gruppers bosättning utomlands. Diasporaforskning i Sverige tenderar att innefatta studier av andra länders diaspora i Sverige och till en viss grad i tredje land. Studier av aktuell svensk diaspora är mindre vanligt förekommande.

##### *Resolutionsförslag:*

Berörda universitet och forskare verksamma inom IMER uppmanas att inom ramen för existerande diaspora-forskning genomföra olika studier om den stora grupp svenskar som idag bor och verkar utomlands.

## 5.1 BEVAKA SVERIGES TELEVISION:s INTERNETUTBUD TILL UTLANDET

### *Resolutionsmottagare:*

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

### *Frågeställning/problemformulering:*

Behåll SvT:s Internet-sändningar till utlandet. SvT och vissa andra svenska televisionskanaler gör många sändningar och program fritt tillgängliga över Internet, vilket är av stort värde för svenskar och familjer med svenska barn i utlandet. Representanter för både SvT World och SvT play deltog i mötet och informerade om att man så långt det är möjligt utvecklar denna verksamhet. De hinder som förekommer är oftast kopplade till upphovsrättsliga frågor, som man på intet sätt kan förbise.

### *Resolutionsförslag:*

SVIV skall upprätthålla kontakterna med SvT och bevaka och påverka så att SvT:s programinnehåll på Internet utökas för utlandssvenskar.

## 5.2 INFORMATIONSPAKET TILL UTFLYTTADE SVENSKAR

### *Resolutionsmottagare:*

Svenska institutet (SI)

Utrikesdepartementet (UD)

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

### *Frågeställning/problemformulering:*

När en svensk medborgare flyttar ut från Sverige, får personen för lite, eller ingen information om vad denna person kan göra för Sverige och för andra svenskar, samt vad andra svenskar och svenska organisationer och institutioner kan bidra med.

### *Resolutionsförslag:*

SVIV uppmanas att informera sina medlemmar, att vid utskrivning från Sverige snarast dels kontakta den svenska ambassaden, dels kontakta de olika svenska föreningar och nätverk som finns i det nya landet. Såväl ambassaderna som nätverken innehåller mycket användbar information och praktiska råd för nya utlandssvenskar som vill knyta kontakter med andra utlandssvenskar.

Sverigeportalen [www.sweden.se](http://www.sweden.se) liksom Svenska institutets hemsida [www.si.se](http://www.si.se) ger också mycket användbar information. Svenska institutet har dessutom tagit fram ett särskilt program, [www.sverigepaketet.se](http://www.sverigepaketet.se), vilket är skraddarsytt för svenskar som tillfälligt eller en längre tid vistas utomlands och som lämpar sig för dem som vill marknadsföra Sverige.

## 6.1 UTÖKAD INFORMATION FÖR HEMVÄNDANDE SVENSKAR

### *Resolutionsmottagare:*

Swedish Women's Educational Association (SWEA)  
Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

### *Frågeställning/problemformulering*

Det finns ett stort och generellt behov av utökad information rörande frågor som berör svenskar som återvänder till Sverige. Det finns ca en halv miljon svenskar utomlands och många återvänder till Sverige varje år. Med andra ord det finns ett stort behov av tillförlitlig information inom en rad områden; praktiskt, socialt, juridiskt, folkbokförings- och skattemässigt.

### *Resolutionsförslag*

Arbetsgruppen föreslår ett större samarbete mellan SVIV och SWEA för att utarbeta program och seminarier för hemvändande svenskar.

Arbetsgruppen uppmanar också företag och andra organisationer att själva i större utsträckning utarbeta förberedelseprogram vid återflytt på samma sätt som före utlandsstationeringen.

Mottagande myndigheter bör inte enbart satsa på att informera invandrare om våra regelsystem utan också återflyttande svenskar.

Kan förslagsvis göras genom debattartiklar i tidskriften men även i allmän press och direktutskick till företag med utlandsanställd personal.

## 6.2 FOLKBOKFÖRING FÖR HEMVÄNDANDE SVENSKAR

### *Resolutionsmottagare*

Finansdepartementet

### *Frågeställning/problemformulering*

I samband med en familjs delade hemkomst (till exempel om make/-a och barn återvänder tidigare för att hinna med skolstart) ska ges möjlighet till inskrivning i Sverige trots att ena maken är kvar i utlandet under en övergångstid. Idag innebär det på vissa håll svårigheter för makarna att skriva in sig vid olika tidpunkter.

### *Resolutionsförslag*

Ett förtydligande i folkbokföringslagen avseende svenskar som rör sig över gränserna.

Begreppet "dygnsvila" är i många fall inte tillämpligt för utlandsboende svenskar, på det sätt som lagstiftaren avsåg för svenskar bosatta i Sverige, och för vilka lagen i första hand är utformad.

### 6.3 ARBETSLÖSHETSKASSANS ERSÄTTNING VID ÅTERFLYTT TILL SVERIGE DÅ OMEDELBAR ARBETSLÖSHET UPPSTÅR

*Resolutionsmottagare*  
Arbetsmarknadsdepartementet,

*Frågeställning/problemformulering*

Ett flertal svenska medarbetare på utlandsuppdrag fortsätter att löpande betala fackföreningsavgift inklusive avgift till arbetslöshetskassa under uppdraget. Vid återflytt, till exempel i samband med personalreduktion, händer det att den hemvändande nekas arbetslöshetsersättning med hänvisning till att lön som utbetalats i utlandet inte kommer från en svensk juridisk person utan till exempel från ett dotterbolag registrerat i det land man tidigare bott. Därmed har ej svensk arbetsgivaravgift erlagts till svensk arbetslöshetskassa. Vi har förstått att det danska systemet för arbetslöshetsersättning betalar ersättning vid arbetsneddragningar för hemvändande danskar trots att inga arbetsavgifter erlagts till det danska systemet under utlandsuppdraget. Danskarna är generösa mot den relativt lilla grupp människor som tar sig an ett utlandsuppdrag och som faktiskt i stortagnar den danska ekonomin.

*Resolutionsförslag:*

Utred möjligheten att införa ett system liknande det danska. Detta skulle underlätta rekrytering av personal i Sverige till utlandsuppdrag.

### 6.4 FÖRÄLDRAPENNING VID ÅTERFLYTTNING TILL SVERIGE

*Resolutionsmottagare:*  
Socialdepartementet

*Frågeställning/problemformulering:*

Svenska internationella företag med utlandspersonal, har ofta svårigheter att rekrytera till utlandet på grund av reglerna i föräldraförsäkringen, speciellt vid återflyttning till Sverige. En kvinna som flyttar utomlands med sin man på ett 2 års-kontrakt, skrivs ut ur den svenska socialförsäkringen och hennes sjukpenninggrundande inkomst (SGI) blir nollad. När hon sedan återvänder har hon rätt till endast grundbeloppet i föräldraförsäkringen. För att få mera, måste hon arbeta minst 240 dagar före beräknad födsel. Den som bor i ett EU/EES-land kan tillgodoräkna sig arbetstid från det andra landet. Däremot ej den som kommer från ett icke EU/EES-land. Det upplevs som mycket diskriminerande att dessa kvinnor måste arbeta minst 240 dagar i Sverige för att få full föräldrapenning.

*Resolutionsförslag:*

Föreslås att den sjukpenninggrundande inkomsten fryses under till exempel en period av 2 år, då de flesta utlandskontrakt löper på den perioden. För utlandsanställda i offentlig tjänst, sker detta idag, eftersom de fortfarande är inskrivna i den svenska socialförsäkringen. Samma förhållande borde gälla för de kvinnor, vars män arbetar för svenska företag utomlands och därmed gör en insats för Sverige.

## 7.1 REDOVISNING AV OLIKA SAMVERKANSPROJEKT

Gruppen konstaterade inledningsvis, att det var ett gediget arbete som motsvarande grupp gjort för två år sedan under ledning av Steve Trygg. Staten i form av Regeringskansliet, Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB), Rikskriminalen och Socialstyrelsen, men även Röda Korset och Rädda Barnen, har dragit slutsatser och moderniserat sina förberedelser inför eventuella kriser och katastrofer.

UD (Cecilia Tamm) redovisade det arbete som gjorts med ambassadernas beredskapsplaner, informerade om de 20 stödjepunkter för krisinsatser som inrättats och också om den nya beredskapsstyrka som installerats. Även det nordiska samarbetet och samarbetet inom EU har utvecklats på detta område. Svenska medborgare som råkar i svårigheter utomlands kan få hjälp av svenska ambassader och konsulat. I händelse av en större kris utomlands finns en stående konsulär beredskapsstyrka och en snabbinsatsstyrka som kan förstärka ambassadernas och UD:s beredskap. Cecilia Tamm klargjorde att en krisevakuering omfattar **alla** svenska medborgare och inte bara turister eller andra tillfälliga besökare. Vidare hade man vid sådana akuta situationer en generös syn på anhörigbegreppet, även om vederbörande inte vore svensk medborgare. Kostnader förenade med en evakuering kan komma att debiteras de berörda.

UD:s hemsida, [www.ud.se](http://www.ud.se), aktualiseras dagligen och är den absolut bästa källan till information om större olyckor, katastrofer och kriser. Där finns också värdefull information som reseråd, telefonnummer och andra kontaktuppgifter.

Christina Moliteus, SWEA, beskrev hur den stora resursinventering som gjorts inom många av SWEAs lokalavdelningar resulterat i en beredskap inte minst vad beträffar kommunikation, husrum, transporter och övrig service som kan behövas för svenskar som drabbas av kriser och katastrofer. Allt fler av SWEAs 76 avdelningar ser över den befintliga krisberedskapen för att vid behov bättre kunna hjälpa ambassader och konsulat.

Större delen av utskottets tid upptogs dock av att presentera möjligheten till registrering av utlandssvenskar i syfte att kunna kontakta och bistå dessa vid behov. Det tidigare förslaget att UD skulle upprätta ett centralt register ansågs inte längre lämpligt eller ens görligt. Alla erfarenheter talar för att person- och adressregister degenererar med 15-20 procent per år. Lösningen borde istället vara att ambassaderna kartlade vilka olika lokala register som kunde finnas. Ambassadens 'svensk-lista', kyrkans medlemmar, SWEA:s medlemsregister, Handelskammarens medlems- och adressregister samt i förekommande fall Svenska Klubbar är exempel på register som aktivt hålls à jour.

Utskottet betonade, att registrering skulle vara en möjlighet och inte i något fall obligatorisk.

Avslutningsvis ansågs det önskvärt att ambassader och konsulat håller en nära kontakt med de olika svenska organisationerna på plats, så att information om den lokala krisberedskapsplanen sprids.

## 8.1 DEN SÄRSKILDA URVALSGRUPPEN VID HÖGSKOLEANTAGNING (behandlas även i grupp 9)

### *Resolutionsmottagare*

Högskoleverket  
Justitiedepartementet (Ju)  
Riksdagens justitieutskott  
Riksdagens utbildningsutskott  
Riksdagens utrikesutskott  
Svenskt Näringsliv  
Utbildningsdepartementet (U)  
Utrikesdepartementet (UD)

### *Frågeställning/problemformulering*

Från och med hösten 2010 kommer utländska ansökningar till svenska universitet och högskolor att behandlas inom en särskild kvot. Sökande med icke-svenska betyg blir en egen urvalsgrupp, och kommer inte att konkurrera med sökande som har betyg från Sverige. Platserna kommer att fördelas utifrån det totala antalet behöriga sökande, vilket gör att det blir få platser i denna utlänningsurvalsgrupp att konkurrera om. Detta kommer att drabba såväl svenskar som studerat utomlands liksom andra behöriga med utländska betyg.

Det handlar inte längre främst om kompetens, utan antal sökande inom kvoten. Detta är inte bara negativt för utvecklingen av Sveriges internationella konkurrenskraft, men kan även anses stå i strid med EU-rättsprincipen om lika behandling av sökande till antagningen. Universiteten använder sig inte heller av sina möjligheter att ta in 1/3 av de sökande själva, eftersom detta kostar pengar. En lösning på detta problem måste därför ske på nationell nivå.

### *Resolutionsförslag*

Ta bort den särskilda urvalsgruppen för sökanden med utländska betyg. Låt istället även sökande med utländska betyg ingå i meritpoängssystemet, och se över hur deras kvalifikationer kan bättre tillvaratas och integreras i meritpoängssystemet.

## 8.2 TVÅÅRSREGELN FÖR ÅTNJUTANDE AV SOCIALA FÖRMÅNER (behandlas även i grupp 9)

### *Resolutionsmottagare*

Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Justitiedepartementet (Ju)

Finansdepartementet (Fi), i egenskap av CSN:s finansiella huvudman

Riksdagens finansutskott

Riksdagens justitieutskott

Riksdagens utrikesutskott

Utrikesdepartementet (UD)

### *Frågeställning/problemformulering*

För att åtnjuta rätten till studiemedel (samt en del andra sociala förmåner) måste man ha varit folkbokförd i Sverige under de två år som föregår tiden för ansökan. Detta är en orimligt lång tid för svenskar som har återvänt till Sverige och vars syften är att kvarstanna i Sverige. Taget i beaktande att utländska medborgare på en kortare tid kan få rätt till studiemedel är 2-årsregeln diskriminerande mot svenska medborgare som har varit folkbokförda utomlands. Denna diskriminering av svenska medborgare torde strida mot EU:s rättsprinciper om fri rörlighet och likabehandling.

### *Resolutionsförslag*

Slopa tvåårskravet för att få rätt till studiemedel. Det bör räcka för svenska medborgare att folkbokföra sig i Sverige, eftersom det därmed är visat att avsikten är att bosätta sig i Sverige.

## 8.3 GILTIGHETSTIDEN PÅ DE BIOMETRISKA PASSEN

### *Resolutionsmottagare*

Finansdepartementet (Fi)

Justitiedepartementet (Ju)

Riksdagens finansutskott

Riksdagens justitieutskott

Riksdagens utrikesutskott

Utrikesdepartementet (UD)

### *Frågeställning/problemformulering*

För utlandsboende svenskar är det mycket omständligt, såväl tidsmässigt som ur ett kostnadsperspektiv, att ansöka om och hämta ut svenskt pass vid en svensk ambassad utomlands. Då mängden ambassader som är behöriga att ta emot ansökningar om biometriska pass är så pass begränsad, och då det är obligatoriskt med personligt besök vid ansökningstillfället, innebär giltighetstiden på endast fem år att många svenskar i praktiken får ett ofta återkommande problem när deras pass skall förnyas, i synnerhet om de bor i ett stort land där ambassaden befinner sig långt bort från bostadsorten. Situationen försvåras av att de svenska passen ofta måste lämnas in till andra utländska myndigheter för att förnya visum eller tillstånd av olika slag. Detta förkortar passens faktiska giltighetstid ytterligare.

#### *Resolutionsförslag*

Förläng giltighetstiden på de biometriska passen till tio år. Den nya biometriska tekniken bör vara tillräckligt avancerad för att tillgodose säkerhetsbehovet.

### 8.4 PORTABLA BIOMETRISKA STATIONER FÖR PASSANSÖKAN UTOMLANDS

#### *Resolutionsmottagare*

Finansdepartementet (Fi)  
Justitiedepartementet (Ju)  
Riksdagens finansutskott  
Riksdagens justitieutskott  
Riksdagens utrikesutskott  
Utrikesdepartementet (UD)

#### *Frågeställning/problemformulering*

För utlandsboende svenskar är det både dyrt och väldigt tidskrävande att ansöka om och hämta ut svenskt pass vid en svensk ambassad utomlands. Då ett personligt besök är obligatoriskt vid ansökningstillfället och det, i synnerhet i stora länder, ofta är väldigt långa avstånd för den enskilde individen till den svenska ambassad som är behörig att ta emot passansökningar, förenas ansökningsförfarandet med mycket höga resekostnader och förlorade inkomster för den sökande, särskilt för större familjer där flera personer samtidigt måste infinna sig på ambassaden. För svårt sjuka svenskar kan det även vara mycket svårt eller omöjligt att resa så långt som det krävs för att komma till ambassaden, vilket i praktiken innebär att dessa personer inte har möjlighet att ansöka om nytt pass.

#### *Resolutionsförslag*

Investera i portabla biometristationer (såsom har gjorts i Finland) vilka ambassaderna kan skicka ut till i förväg annonserade platser särskilda tider. Utlandsboende svenskar kan då uppsöka den utannonserade orten och göra sin passansökan där. Ifall det saknas finansiering för detta kan det vara ändamålsenligt att ta ut en högre ansökningsavgift, eller en särskilt administrationsavgift för användandet av den portabla biometristationen.

### 8.5 RÄTT ATT UPPLÅTA BOSTADSRÄTTER VID LÄNGE UTLANDSVISTELSER

#### *Resolutionsmottagare*

Hyresnämnden i Stockholm  
Justitiedepartementet (Ju)  
Riksdagens justitieutskott  
Sveriges Bostadsrättsföreningars centralförbund

#### *Frågeställning/problemformulering*

Rätten att upplåta bostadsrätter i andra hand under längre utlandsvistelser är hos de flesta bostadsrättsföreningar tidsbegränsad, vilket skapar problem för svenskar som till exempel blir utskickade utomlands för att representera Sverige. Det strider troligen även mot EG-rätt och den fria rörligheten att svenskar tvingas avyttra sina bostadsrätter på grund av

utlandsvistelse. De svenskar som stationeras utomlands för att representera Sverige utgör en väldigt viktig grupp och det bör inte vara förenat med sanktioner i privatlivet att acceptera en dylik utstationering. Risken finns annars att mycket kompetenta personer som kan göra ett extremt bra jobb med att representera Sverige utomlands väljer att stanna hemma, eftersom en senare återflytt blir väldigt svår om dessa personer inte får behålla sina bostäder under utlandsvistelsen.

#### *Resolutionsförslag*

Modernisera bostadsrättslagen och rådande praxis för att möjliggöra längre tids upplåtelse av bostadsrätter i andra hand för utlandssvenskar som äger bostadsrätter i Sverige.

### 8.6 ÅTERFÅENDE AV SVENSKT MEDBORGARSKAP (förnyad resolution då inget svar inkommit sedan 2007 års resolution)

#### *Resolutionsmottagare*

Integrations- och jämställdhetsdepartementet (IJ)  
Justitiedepartementet (Ju)  
Riksdagens justitieutskott

#### *Frågeställning/problemformulering*

Enligt 7 § i 1950 års lag (1950:382) om svenskt medborgarskap som upphävdes den 1 juli 2001 förlorades svenskt medborgarskap av den som förvärvar utländskt medborgarskap efter ansökan eller uttryckligt samtycke. Av övergångsbestämmelserna till nu gällande lag (2001:82) om svenskt medborgarskap, vilken trädde i kraft den 1 juli 2001, framgår att en person som har förlorat sitt svenska medborgarskap enligt 1950 års lag (men som skulle ha haft det kvar om den nya lagen gällt vid tidpunkten för förlusten) återfår svenskt medborgarskap om han eller hon före den 1 juli 2003 hos Migrationsverket anmäler önskemål om det.

Många svenska medborgare har helt ovetande inte bara drabbats av förlust av sitt svenska medborgarskap utan har även förlorat möjligheten att återfå sitt svenska medborgarskap om inte återflyttning till Sverige sker. Återfående av svenskt medborgarskap har försvårats eller omöjliggjorts bland annat på grund av dålig information till allmänheten om ny lagstiftning. Det måste vara att ställa alltför höga krav på gemene man att hålla sig löpande underrättad om nya lagar och förordningar på detta område. Vidare är övergångstid på endast två år för kort, jämförelsevis kan hänvisas till motsvarande finsk lagstiftning där en övergångstid på fem år gällde från början, vilken sedermera även har förlängts.

Sverige borde ha ett starkt intresse av att inte förlora egna medborgare som ofta i främmande miljöer och utländskt näringsliv blir mer 'proSverige' än i Sverige boende svenska medborgare. Genom arbete med svenska produkter, svenskt företagande samt genom främjande av svenska intressen och svensk kultur bidrar svenskar utanför Sverige till att sprida kunskap om och marknadsföra Sverige i världen.

#### *Resolutionsförslag*

Vi föreslår ånyo, liksom gjordes i resolution av 2007, att svenska medborgare som har förlorat sitt svenska medborgarskap i samband med att utländskt medborgarskap förvärvats, för att de inte känt till eller varit förhindrade att före den 1 juli 2003 ansöka

om återfående av svenskt medborgarskap eller för att svenskt medborgarskap inte förnyats i utlandet, gives möjlighet att, utan tidsgräns eller krav på återflyttning till Sverige, återfå sitt svenska medborgarskap.

## 9.1 SKROTA EGEN URVALSGRUPP VID HÖGSKOLEANTAGNINGEN

### *Resolutionsmottagare:*

Högskoleverket (HsV)  
Riksdagens utbildningsutskott  
Utbildningsdepartementet (U)

### *Frågeställning/problemformulering:*

Från och med hösten 2010 kommer utländska ansökningar till svenska universitet att behandlas inom en särskild kvot. Sökande med icke-svenska betyg blir en egen urvalsgrupp, och kommer inte att konkurrera med svenska sökande. Platserna kommer att fördelas utifrån antal behöriga sökande, vilket gör att det blir få platser i urvalsgruppen att konkurrera om.

Det handlar inte längre främst om kompetens, utan antal sökande inom kvoten. Detta kan anses stå i strid med EU-rättsprincipen om lika behandling av sökande till antagningen.

### *Resolutionsförslag:*

Ta bort den särskilda urvalsgruppen för sökanden med utländska betyg. Låt istället även sökande med utländska betyg ingå i meritpoängssystemet, och se över hur deras kvalifikationer kan integreras i meritpoängssystemet.

## 9.2 UPPHÄV KRAV PÅ TVÅÅRIG SVERIGEVISTELSE FÖR STUDIEMEDEL

### *Resolutionsmottagare:*

Centrala studiestödsnämnden (CSN)  
Riksdagens utbildningsutskott  
Utbildningsdepartementet (U)

### *Frågeställning/problemformulering*

För att ha rätt till studiemedel i Sverige, krävs det enligt studiestödslagen att man bott i landet i två år innan studierna påbörjas. I lagen finns dock ett undantag, som gäller personer med andra medborgarskap som kan påvisa avsikter till en varaktig vistelse i Sverige, exempelvis genom sökande av uppehållstillstånd, eller giftermål med EU-medborgare. Undantaget finns, men tillämpas idag inte på utlandsboende svenska medborgare som vill studera i Sverige, men inte bott två år i Sverige.

### *Resolutionsförslag:*

Undantaget bör även gälla de svenska medborgare som inte bott två år i Sverige, men som kan påvisa avsikter till en varaktig vistelse i Sverige.

### 9.3 GE UTLANDSSVENSKAR TILLGÅNG TILL INLOGGNINGSUPPGIFTER PÅ WWW.STUDERA.NU

*Resolutionsmottagare:*

Högskoleverket (HsV)

Verket för högskoleservice (VHS)

*Frågeställning/problemformulering:*

På [www.studera.nu](http://www.studera.nu) kan man anmäla sig till svenska universitet och högskolekurser online. Det är också här man kan följa sin ansökan, och svara på ett antagningsbesked. För att kunna använda hemsidans tjänster krävs inloggningsuppgifter. Dessa ges, som i många andra fall, endast till personer som är skrivna i Sverige. Man använder alltså folkbokföringsregistret vilket gör att svenskar som är skrivna utomlands inte får tillgång till sidans tjänster. Hemsidan vänder sig rimligen till alla svenskar som vill studera i Sverige, och inte enbart till de svenskar som är bosatta i landet.

*Resolutionsförslag:*

Se över hur svenskar som inte är skrivna i Sverige ska få tillgång till digitala tjänster. Pinkod och inloggningsuppgifter på [www.studera.nu](http://www.studera.nu) bör kunna tilldelas svenska medborgare i utlandet.

### 9.4 PORTAL PÅ WEBBEN FÖR ATT UNDERLÄTTA FÖR DEM SOM VILL TA EXAMEN FRÅN ETT UNIVERSITET I EUROPA

*Resolutionsmottagare:*

Föreningen Européens dans le Monde

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

*Frågeställning/problemformulering:*

EU arbetar för att underlätta ungas rörlighet inom unionen, och för ökat samarbete mellan högskolorna. Det är dock fortfarande en svårighet för de ungdomar som vill ta examen vid ett universitet utanför hemlandets gränser att finna information om vilka möjligheter som finns, och hur ansökningsprocesserna går till.

*Resolutionsförslag a - Föreningen Européens dans le Monde:*

För att underlätta för de ungdomar som vill ha en utländsk examen, bör man se över möjligheterna att inrätta en webb-portal med jämförbar information om olika länders och universitets examensmöjligheter och hur deras ansökningsprocedurer fungerar.

*Resolutionsförslag b – Föreningen Svenskar i Världen, SVIV:*

Utifrån ovanstående, bör man se över hur föreningens hemsida kan användas för att underlätta för unga svenskar som vill söka sig utomlands för att studera.

## 9.5 HEMVÄNDARSTÖD FÖR UNGA SVENSKAR

*Resolutionsmottagare:*

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

*Frågeställning/problemformulering:*

Många svenskar som vuxit upp med sina föräldrar i utlandet, och sedan flyttar till Sverige kan ha svårigheter att komma in i samhället, och ha behov av ett nätverk och stöd från andra med liknande erfarenheter.

*Resolutionsförslag:*

SVIV bör se över möjligheten att starta en sådan verksamhet. Detta kan också vara en möjlighet för föreningen att hitta fler unga medlemmar.

## 9.6 STÖD TILL UTLANDSANSTÄLLDA

*Resolutionsmottagare:*

Föreningen Svenskar i Världen (SVIV)

*Frågeställning/problemformulering*

Företag som skickar anställda utomlands ger sällan det stöd som individen och dess familj kan behöva för att komma in i ett nytt land, vad beträffar 'mjuka värderingar'; det vill säga känslor, upplevelser och tankar som omställningen innebär.

*Resolutionsförslag:*

SVIV bör uppmärksamma företag på det här behovet: Både vid ut- och hemflytt. En första målgrupp att rikta sig till kan vara föreningens företagsmedlemmar.